

Naturstyrelsen Vadehavet
J.nr. NST-422-01357
Ref. PJENS
Februar 2016**NOTAT
vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N103 Kogsbøl og Skast Mose**

Forslag til Natura 2000-plan for N103 Kogsbøl og Skast Mose har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar kan ses på:

<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat – se

www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 2 høringssvar.

Svarene har berørt følgende emner:

- 1) Datagrundlag
- 2) Tilstandsvurdering – levesteder fugle
- 3) Andet

Flere emner er uddybende behandlet i særskilt høringsnotat om generelle emner

www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter.

Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i sin helhed læses på

<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Bemærkninger til planforslaget

1. Datagrundlag

Danmarks Naturfredningsforening (DN) anfører, at NOVANA overvågningsdata for ynglefuglene er mangelfulde sammenlignet med registreringer i DOFbasen.

I natura 2000-planerne benyttes kvalitetssikrede, nationale data, og det er de data, som sikrer ensartethed og danner grundlag for planperiodens indsatsprogram. Overvågningen sker i henhold til tekniske anvisninger, der er udarbejdet i et samarbejde mellem Aarhus Universitet og Naturstyrelsen. Ynglefuglene på områdernes udpegningsgrundlag er overvåget i det nationale overvågningsprogram – NOVANA. I basisanalyserne er der præsenteret årlige data frem til 2009. For perioden 2010-12 er disse suppleret med data for de arter, der er overvåget de pågældende tre år. Da ikke alle ynglefugle overvåges hvert år, men med forskellige kadencer dækker datasættet fra 2010-12 ikke alle arter.

2. Tilstandsvurdering – levesteder fugle

Tønder Kommune bemærker, at der kun er foretaget levestedskortlægning for 2 ynglefugle ud af udpegningsgrundlagets 5 ynglefugle. Tønder kommune opfordrer til, at der laves levestedskortlægning af alle arterne på udpegningsgrundlaget, således at bl.a. de generelle retningslinjer kan efterleves.

Følgende ynglefugle er på udpegningsgrundlaget for N103 Kogsbøl og Skats Mose: Rørhøg, tinksmed, mosehornugle, hedehøg og sortterne. I området er der lavet levestedskortlægning for tinksmed og rørhøg. Tinksmed og rørhøg er således blandt de 16 ynglefugle for hvilke, der er udviklet et tilstandssystem. Naturstyrelsen forventer, at der i fremtiden udvikles yderligere tilstandssystemer for andre ynglefugle. Målsætningen for alle udpegede naturtyper og arter er i henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet opnåelse af gunstig bevaringsstatus. Det gælder uanset, om der findes Natura 2000-planer eller ej. Forpligtelsen er ikke betinget af nationale tilstandsvurderingssystemer eller et særligt vidensniveau opnået gennem detaljeret kortlægning og planlægning. Målsætningen har været gældende for alle myndigheder siden habitatdirektivets ikrafttræden i 1994.

3. Andet

Danmarks Naturfredningsforening (DN) påpeger, at planerne vælger at fokusere på udpegningsgrundlaget til trods for, at det burde være det første mål at få genoprettet tidligere højmose, fordi tinksmed, mosehornugle og rørhøg skal såmænd nok kvittere med tilstedeværelse efterfølgende.

I henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet er målsætningen for natura 2000 områderne opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. Indsatsen målrettes derfor arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. N103 Kogsbøl og Skast Mose er

udpeget som fuglebeskyttelsesområde med følgende arter på udpegningsgrundlaget: rørhøg, tinksmed, mosehornugle, hedehøg og sortterne. For arter på udpegningsgrundlaget gøres dette bl.a. gennem den generelle retningslinje om at sikre egnede levesteder for områdets arter. I Natura 2000-planen for dette område er der desuden indført en områdespecifik retningslinje, der skal forbedre tilstanden for levestederne for rørhøg og tinksmed. Årsagen til den dårlige tilstand for levestederne for de to arter er henholdsvis mangel på rørskov og mangel på mudderflader og blankt vand.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N103 Kogsbøl og Skast Mose

De indkomne bemærkninger giver ikke anledning til ændring i Natura 2000-planen.

Der er foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Indkomne høringssvar til Natura 2000-planforslaget N103 Kogsbøl og Skast Mose

- 20150408090141669 - Tønder Kommune
- 20150415182512291 - Danmarks Naturfredningsforening